

Eivind Furuseth
Ole Tellef Grundekjøn
Roy K. Kristensen

OPPGAVER I SKATTE- RETT

3. utgave

OPPGAVER I SKATTERETT

EIVIND FURUSETH, OLE TELLEF GRUNDEKJØN
OG ROY K. KRISTENSEN

OPPGAVER I SKATTERETT

3. UTGAVE

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2023
3. utgave 2023

ISBN 978-82-05-57931-6

Omslagsdesign: Designlaboratoriet

Sats: HAVE A BOOK

Brødtekst: Minion 10,5/15 pkt

Papir: 90 g Amber Graphic

Trykk: Andvord Grafisk, Norge 2023

Ole Gjems-Onstad og Tor S. Kildal har vært medforfattere på første og andre utgave av boken

Alle henvendelser om boken kan rettes til

Gyldendal Akademisk

Postboks 6730 St. Olavs plass

0130 Oslo

www.gyldendal.no/akademisk

akademisk@gyldendal.no

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning og kan straffes med bøter eller fengsel.

Alle Gyldendals bøker er produsert i miljøsertifiserte trykkerier.

Se www.gyldendal.no/miljo

Forord til tredje utgave

For virkelig å forstå bedriftsskatterett er det nødvendig å arbeide med oppgaver. Målgruppen for denne oppgavesamlingen er særlig studenter ved økonomisk-administrative studier. Også studenter ved de juridiske fakultetene som tar valg-emner innenfor skatterett, og andre studenter som fordypet seg i skatterett, vil ha god nytte av oppgavesamlingen. Oppgaveløsning er en fin måte å lære skatterett på, samt å kontrollere om man egentlig har forstått skattereglene.

Denne boken er en forholdsvis omfattende bearbeiding og videreutvikling av to tidligere oppgavesamlinger, nemlig *Oppgaver i bedriftsskatterett*, 5. utgave, Gyldendal Juridisk, 2012, utarbeidet av Tor S. Kildal, og *Skatterett – spørsmål og svar*, 7. utgave, Gyldendal Akademisk 2011, utarbeidet av Ole Gjems-Onstad og Tor S. Kildal. Tredje utgave av boken er oppdatert med hensyn til rettsregler og tallmessige beregninger og bygger på skattereglene for 2022. Bearbeidingen og videreutviklingen er foretatt av Eivind Furuseth, Ole Tellef Grundekjøn og Roy K. Kristensen fra Handelshøyskolen BI.

Opgavesamlingen er disponert i delkapitler. Etter en innledende del om person-beskatning fokuserer boken på emner innenfor bedriftsskatteretten. Boken er bygget opp etter samme mønster som Arvid Aage Skaar og Roy K. Kristensens *Lærebok i bedriftsskatterett* (2021), men kan brukes helt uavhengig av denne ettersom emnene er generelle.

Satser, beløpsgrenser mv. er basert på skattevedtaket for 2022. Redaksjonen ble avsluttet 28. september 2022.

Vi er takknemlige for enhver tilbakemelding, som kan skje til Gyldendal Akademisk: akademisk@gyldendal.no eller til forfatterne Eivind Furuseth: eivind.furuseth@bi.no, Ole Tellef Grundekjøn: ole.t.grundekjon@bi.no eller Roy K. Kristensen: roy.k.kristensen@bi.no.

Oslo, september 2022

Eivind Furuseth Ole Tellef Grundekjøn Roy K. Kristensen

Innhold

DEL 1 OPPGAVER	23
KAPITTEL 1 SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE GENERELT	25
Oppgave 1-1 Skattebetalingen	25
Oppgave 1-2 Beregning av skatt	25
Oppgave 1-3 Lønn og inntekt fra virksomhet	25
Oppgave 1-4 Aksjeselskap	26
KAPITTEL 2 SKATTEFORVALTNINGEN	27
Oppgave 2-1 Skatteforvaltningens instanser	27
Oppgave 2-2 Taushetsplikt	27
Oppgave 2-3 Skjønnsfastsettelse	28
Oppgave 2-4 Endring i skattemeldingen	29
Oppgave 2-5 Klage på skattefastsettelse	29
Oppgave 2-6 Tilleggsforskudd	29
Oppgave 2-7 Rente og rentegodtgjørelse	29
Oppgave 2-8 Forskuddsskatt	29
Oppgave 2-9 Klage	30
Oppgave 2-10 Frivillig retting	30
Oppgave 2-11 Opplysninger til pressen	30
Oppgave 2-12 Unnlatt besvarelse av henvendelse fra skattemyndighetene – for sen klage	30
Oppgave 2-13 Saksomkostninger – fradrag for utgifter til skatterådgivning ...	31
Oppgave 2-14 Opptreden på vegne av andre	31
Oppgave 2-15 Overskredet klagefrist	32
Oppgave 2-16 Søksmål mot skattemyndighetene	32
Oppgave 2-17 Nye opplysninger under saken	32
Oppgave 2-18 Taushetsplikt	33

8 INNHOLD

KAPITTEL 3	RETTSKILDER I SKATTERETTEN	34
Oppgave 3-1	Rettskilder	34
Oppgave 3-2	Tolkning	34
Oppgave 3-3	Tilbakevirkende kraft	34
Oppgave 3-4	Tolkning	34
Oppgave 3-5	Rettskilder	35
Oppgave 3-6	Rettskilder	35
Oppgave 3-7	Lovtolkning	35
Oppgave 3-8	Juridisk terminologi	36
Oppgave 3-9	Rettskilder	36
KAPITTEL 4	INNTekt AV ARBEID, KAPITAL OG VIRKSOMHET	37
Oppgave 4-1	Arbeidsinntekter	37
Oppgave 4-2	Arbeidsinntekter	38
Oppgave 4-3	Arbeidsinntekter	38
Oppgave 4-4	Arbeidsinntekter	39
Oppgave 4-5	Arbeidsinntekter	40
Oppgave 4-6	Arbeidsinntekter og kapitalinntekter	41
Oppgave 4-7	Arbeidsinntekter og kapitalinntekter	41
Oppgave 4-8	Arbeidsinntekter og kapitalinntekter	42
Oppgave 4-9	Kapitalinntekter	43
Oppgave 4-10	Kapitalinntekt eller næringsinntekt	43
KAPITTEL 5	UTTAK	44
Oppgave 5-1	Uttak til privat bruk	44
Oppgave 5-2	Uttak til privat bruk	44
Oppgave 5-3	Uttak til privat bruk	45
Oppgave 5-4	Vare brukt som driftsmiddel	45
KAPITTEL 6	FRADRAGSREGLENE – KOSTNAD TIL INNTEKTS ERVERVELSE	46
Oppgave 6-1	Unntak fra tilknytningskravet	46
Oppgave 6-2	Sammenhengen mellom § 5-1 og § 6-1	46
Oppgave 6-3	3 %-regelen	46
Oppgave 6-4	Skillet mellom påkostning og vedlikehold	46
KAPITTEL 7	TIDSPUNKT FOR BESKATNING	47
Oppgave 7-1	Innvinning vs. tidfesting	47
Oppgave 7-2	Realisasjonsprinsippet	47
Oppgave 7-3	Innvinning og tidfesting av utbytte	47
Oppgave 7-4	Omgjøring av utbyttebeslutning	47
Oppgave 7-5	Tidfesting av usikre og betingede poster	47

KAPITTEL 8	INNTEKTER OG KOSTNADER I NÆRING	48
Oppgave 8-1	Driftsinntekter – varehandel	48
Oppgave 8-2	Driftsinntekter – tjenesteyting	48
Oppgave 8-3	Driftsinntekter – tilvirkningskontrakt	49
Oppgave 8-4	Driftsinntekter – tilvirkningskontrakt	50
Oppgave 8-5	Driftsinntekter – tilvirkningskontrakt	50
Oppgave 8-6	Tap på kundefordringer	51
Oppgave 8-7	Tap på kundefordringer	51
Oppgave 8-8	Tap på kundefordringer	52
Oppgave 8-9	Tap på kundefordringer	52
Oppgave 8-10	Tap på kundefordringer	53
Oppgave 8-11	Tap på kundefordringer – ny virksomhet	54
Oppgave 8-12	Tap på kundefordringer – ny virksomhet	54
Oppgave 8-13	Tap på kundefordringer – faktisk tap	54
Oppgave 8-14	Tap på utlånsfordringer	55
Oppgave 8-15	Tap på utlånsfordringer	55
Oppgave 8-16	Avsetninger for garanti- og serviceytelser	56
Oppgave 8-17	Varebeholdning i handelsbedrift	57
Oppgave 8-18	Varebeholdning i handelsbedrift	57
Oppgave 8-19	Varebeholdning i handelsbedrift	57
Oppgave 8-20	Varebeholdning i handelsbedrift	58
Oppgave 8-21	Varebeholdning i handelsbedrift	58
Oppgave 8-22	Varebeholdning ved tilvirkning	59
Oppgave 8-23	Varebeholdning ved tilvirkning	59
Oppgave 8-24	Varebeholdning ved tilvirkning	59
Oppgave 8-25	Varebeholdning ved tilvirkning	60
Oppgave 8-26	Representasjon – sosiale kostnader	60
Oppgave 8-27	Representasjon – sosiale kostnader	61
Oppgave 8-28	Sosiale kostnader – bedriftshytte	61
Oppgave 8-29	Sosiale kostnader – julebord	62
Oppgave 8-30	Kurs mv. for ansatte og kunder	62
Oppgave 8-31	Videre- og etterutdanning av ansatte	62
Oppgave 8-32	Gaver – reklamekostnader	63
Oppgave 8-33	Vedlikehold, påkostninger og nyanskaffelser	63
Oppgave 8-34	Vedlikehold, påkostninger og nyanskaffelser	63
Oppgave 8-35	Bil som driftsmiddel	63
Oppgave 8-36	Valuta – langsiktige poster	64
Oppgave 8-37	Valuta – langsiktige poster	64
Oppgave 8-38	Valuta – langsiktige poster	64
Oppgave 8-39	Valuta – kortsiktige og langsiktige poster	65
Oppgave 8-40	Valuta – kortsiktige og langsiktige poster	65
Oppgave 8-41	Valuta – kortsiktige poster	66
Oppgave 8-42	Valuta – kortsiktige poster	66
Oppgave 8-43	Valuta – kortsiktige poster	66
Oppgave 8-44	Valuta – terminsikring	66
Oppgave 8-45	Valuta – finansielle instrumenter	67
Oppgave 8-46	Valuta – finansielle instrumenter	67

10 INNHOLD

Oppgave 8-47	Valuta – kjøper- og selgerkurser	67
Oppgave 8-48	Finansielle opsjoner	67
Oppgave 8-49	Rentebegrensingsregelen	68
Oppgave 8-50	Leasing	68
KAPITTEL 9	AVSKRIVNING OG REALISASJON AV DRIFTSMIDLER	70
Oppgave 9-1	Avskrivning av datamaskiner	70
Oppgave 9-2	Saldoavskrivninger	70
Oppgave 9-3	Samlet anskaffelse	70
Oppgave 9-4	Leveringstidspunkt	71
Oppgave 9-5	Ombygging/omklassifisering	71
Oppgave 9-6	Saldoavskrivninger	71
Oppgave 9-7	Forretningsverdi (goodwill)	72
Oppgave 9-8	Leasing	72
Oppgave 9-9	Vedlikehold og påkostning	72
Oppgave 9-10	Immateriell rettighet	73
Oppgave 9-11	Forskning og utvikling	73
Oppgave 9-12	Internettprodukter	73
KAPITTEL 10	REGNSKAP OG SKATT – PERMANENTE OG MIDLERTIDIGE FORSKJELLER	74
Oppgave 10-1	Midlertidige forskjeller	74
Oppgave 10-2	Midlertidige forskjeller	74
Oppgave 10-3	Midlertidige og permanente forskjeller	75
Oppgave 10-4	Midlertidige og permanente forskjeller	76
Oppgave 10-5	Midlertidige og permanente forskjeller	76
Oppgave 10-6	Midlertidige og permanente forskjeller	77
Oppgave 10-7	Midlertidige og permanente forskjeller	78
Oppgave 10-8	Fra regnskap til skatt	79
KAPITTEL 11	FORETAKSMODELLEN	82
Oppgave 11-1	Beregning av personinntekt	82
Oppgave 11-2	Negativ personinntekt	82
Oppgave 11-3	Beregning av personinntekt	83
Oppgave 11-4	Avgrensing virksomhet – kapitalinntekt	83
Oppgave 11-5	Foretaksmodellen – enkel konsulentvirksomhet	84
Oppgave 11-6	Tjenesteytende virksomhet	84
Oppgave 11-7	Utleie til AS	85
Oppgave 11-8	Kapitalinntekter og skjermingsgrunnlag	85
Oppgave 11-9	Beregning av personinntekt – handelsbedrift	86
KAPITTEL 12	UNDERSKUDD	88
Oppgave 12-1	Samordning av underskudd og inntekter	88
Oppgave 12-2	Tilbakeføring av underskudd	88
Oppgave 12-3	Fremføring av underskudd – opphør av næring	89

KAPITTEL 13 SELSKAPSRETTLIG INNFORING	90
Oppgave 13-1 Selskapsbegrepet	90
Oppgave 13-2 Valg av foretaksform	90
Oppgave 13-3 Fra enkeltpersonforetak til ansvarlig selskap	90
KAPITTEL 14 FRITAKSMETODEN	91
Oppgave 14-1 Maksimalt utbytte	91
Oppgave 14-2 Utbytte etter aksjeloven kapittel 8	91
Oppgave 14-3 Kapitalforsikring	92
Oppgave 14-4 Aksjefond	92
Oppgave 14-5 Utenlandske aksjer	93
Oppgave 14-6 Salg versus likvidasjon	93
Oppgave 14-7 Utenlandsk aksjonær	93
Oppgave 14-8 Investeringer i utenlandske selskaper	94
Oppgave 14-9 Kildeskatt	94
Oppgave 14-10 Nedskrivning overkursfond – utenlandske eiere	95
Oppgave 14-11 Utenlandsk aksjefond – gevinst	95
Oppgave 14-12 Utenlandsk aksjefond – utbytte fra norsk selskap	95
Oppgave 14-13 Inngående og utgående utbytte	96
Oppgave 14-14 Inngående og utgående utbytte m.m.	96
Oppgave 14-15 Inngående og utgående utbytte m.m.	98
Oppgave 14-16 3 %-regelen	99
Oppgave 14-17 Lovlig utdelt utbytte, skattemessig hjemmehørende m.m.	99
KAPITTEL 15 KONSERNBIDRAG	100
Oppgave 15-1 Konsernbidrag	100
Oppgave 15-2 Betingelser for konsernbidrag	100
Oppgave 15-3 Vilkår for konsernbidrag – fremførbart underskudd	101
Oppgave 15-4 Eierkrav for konsernbidrag – uttynning	101
Oppgave 15-5 Indirekte eie	102
Oppgave 15-6 Krysseie	102
Oppgave 15-7 Beregning av konsernbidrag	102
Oppgave 15-8 Beregning av konsernbidrag	103
Oppgave 15-9 Skattekonsern og avgiftskonsern	103
KAPITTEL 16 AKSJONÆRMODELLEN – UTBYTTE	104
Oppgave 16-1 Beskatning av aksjeselskap	104
Oppgave 16-2 Beskatning av utbytte	104
Oppgave 16-3 Nedsetting av aksjekapital	104
Oppgave 16-4 Kapitalnedsettelse og utbytte	105
Oppgave 16-5 Likvidasjon av aksjeselskap	105
Oppgave 16-6 Likvidasjon av aksjeselskap	106
Oppgave 16-7 Tjenesteytende AS	107
Oppgave 16-8 Utbytte og realisasjon	108

12 INNHOLD

Oppgave 16-9	Ulovlig utbytte	108
Oppgave 16-10	Nedsettelse av aksjekapital	108
Oppgave 16-11	Salg av aksjer versus likvidasjon	108
Oppgave 16-12	Aksjer ervervet til forskjellige tidspunkt	109
KAPITTEL 17	AKSJONÆRMODELLEN – REALISASJON	110
Oppgave 17-1	Gevinst/tap ved salg av aksjer – skjerming	110
Oppgave 17-2	Realisasjon, utbytte og skjerming	110
Oppgave 17-3	Salg av aksjer eller driftsmidler	111
Oppgave 17-4	Gevinst- og tapsberegning	111
Oppgave 17-5	Kjøp og salg innenfor kalenderåret	112
Oppgave 17-6	Utbytte på aksjer eiet over årsskiftet	112
Oppgave 17-7	Samordning av inntekter, gevinster og tap	112
KAPITTEL 18	DELTAKERBESKATNING OG DELTAKERMODELLEN	113
Oppgave 18-1	Beskatning av deltakere i ansvarlig selskap	113
Oppgave 18-2	Godtgjørelse til deltakere i ansvarlig selskap	114
Oppgave 18-3	Salg av driftsmiddel	114
Oppgave 18-4	Alminnelig inntekt og særskilt godtgjørelse	114
Oppgave 18-5	Tjenesteytende virksomhet	115
Oppgave 18-6	DA som også eier aksjer	115
Oppgave 18-7	Fradragsrett kommandittister	116
Oppgave 18-8	Komplementars avsetning for solidaransvar	116
Oppgave 18-9	Sameie	116
KAPITTEL 19	SELSKAPSOMDANNING	117
Oppgave 19-1	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	117
Oppgave 19-2	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	117
Oppgave 19-3	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	118
Oppgave 19-4	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	119
Oppgave 19-5	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	121
Oppgave 19-6	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	122
Oppgave 19-7	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	123
Oppgave 19-8	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	124
Oppgave 19-9	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	125
Oppgave 19-10	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	126
Oppgave 19-11	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	127
Oppgave 19-12	Omdanning fra ansvarlig selskap til aksjeselskap	128
Oppgave 19-13	Omdanning fra ansvarlig selskap til aksjeselskap	129
KAPITTEL 20	KONSERNINTERNE OVERFØRINGER	131
Oppgave 20-1	Konserninterne overføringer	131
Oppgave 20-2	Overføring fra morselskap til datterselskap	131

KAPITTEL 21 FUSJON OG FISJON	133
Oppgave 21-1 Fusjon	133
Oppgave 21-2 Fusjon	134
Oppgave 21-3 Fusjon	135
Oppgave 21-4 Fusjon	135
Oppgave 21-5 Fusjon – underskudd	137
Oppgave 21-6 Fusjon	137
Oppgave 21-7 Fusjon	138
Oppgave 21-8 Fusjon	138
Oppgave 21-9 Fisjon	139
Oppgave 21-10 Fisjon	140
Oppgave 21-11 Fisjon	141
KAPITTEL 22 FORMUESSKATT	142
Oppgave 22-1 Ikke-børsnoterte aksjer	142
Oppgave 22-2 Ikke-børsnoterte aksjer	142
Oppgave 22-3 Nystiftet aksjeselskap eller børsnoterte aksjer	143
Oppgave 22-4 Erverv av personlig næringsvirksomhet – goodwill	143
Oppgave 22-5 Huskjøp	143
Oppgave 22-6 Aksjeutbytte	144
Oppgave 22-7 Regnskapsmessige avsetninger	144
Oppgave 22-8 Negative og positive saldoer – gevinst- og tapskonto	144
Oppgave 22-9 Forskuddsbetaling	145
Oppgave 22-10 Formuesbeskatning av virksomhet	145
KAPITTEL 23 GJENNOMSKJÆRING	146
Oppgave 23-1 Salg mellom søsterselskap	146
Oppgave 23-2 Grenseoverskridende transaksjoner	146
Oppgave 23-3 Sktl. § 13-3	146
Oppgave 23-4 Lovfesting av omgåelsesnormen	146
KAPITTEL 24 ARBEIDSGIVERAVGIFT OG FINANSKATT	147
Oppgave 24-1 Arbeidsgiveravgift	147
Oppgave 24-2 Arbeidsgiveravgift – soner	147
Oppgave 24-3 Arbeidsgiveravgift – soner	148
Oppgave 24-4 Arbeidsgiveravgift – soner	149
Oppgave 24-5 Arbeidsgiveravgift – styreverv og private betalinger	150
Oppgave 24-6 Arbeidsgiveravgiftspliktige godtgjørelser	150
KAPITTEL 25 INTERNASJONAL SKATTERETT	152
Oppgave 25-1 Ut-/innflytting fra/til Norge	152
Oppgave 25-2 Kildeskatt	153
Oppgave 25-3 Beskatning av utbytte	153
Oppgave 25-4 Fritaksmetode og utenlandsinntekter	154

14 INNHOLD

Oppgave 25-5	Emigrasjon – fast bopel	155
Oppgave 25-6	Forskudd – emigrasjon	155
Oppgave 25-7	Immigrasjon – forskudd	155
Oppgave 25-8	Midlertidig arbeidsopphold i Norge	155
Oppgave 25-9	Midlertidige arbeidsopphold i Sverige – dekning av reiseutgifter	156
Oppgave 25-10	Pensjonsbetalinger til utlandet	156
Oppgave 25-11	Midlertidig opphold i utlandet – arbeidsinntekter, prosentligning	157
Oppgave 25-12	Utflytting – utbytte	157
Oppgave 25-13	Renter til utenlandsk kreditor	157
Oppgave 25-14	Royalty til utenlandsk rettighetshaver	158
Oppgave 25-15	Utenlandsk skatt	158
Oppgave 25-16	Kredit – underskudd i Norge	158
Oppgave 25-17	Kredit – konsernbidrag	158
Oppgave 25-18	Driftsmiddel som tas ut av Norge	159
Oppgave 25-19	Låneopptak ved investering i fast eiendom i utlandet	159
Oppgave 25-20	Utenlandsk deltaker i KS	159
Oppgave 25-21	Utenlandsk selskaps salg i Norge	160
Oppgave 25-22	Utbytte utenlandsk datterselskap	160
Oppgave 25-23	Konstruksjonsarbeider på kontinentalsokkelen og fastlandet	161
Oppgave 25-24	Utenlandske arbeidstakere på kontinentalsokkelen	161
Oppgave 25-25	Leasing fra utenlandsk selskap	161
Oppgave 25-26	Utenlandske underentreprenører	162
Oppgave 25-27	Arbeid i Polen	162
Oppgave 25-28	Aksjegevinster mv. for nordmann i utlandet	162
Oppgave 25-29	Internasjonale omorganiseringer	163
Oppgave 25-30	Utflytting – holdingselskap	163
Oppgave 25-31	Filial i utlandet – kreditfradrag	163
Oppgave 25-32	Internprising, exit-skatt og fast driftssted	164
Oppgave 25-33	«reelt etablert og driver reell økonomisk aktivitet»	165
Oppgave 25-34	PPT og den norske omgåelsesregelen	165
KAPITTEL 26 SKATTEFRIE INSTITUSJONER		166
Oppgave 26-1	Idrettslag – drift av kiosk	166
Oppgave 26-2	Studentboliger – sommerhotell	166
Oppgave 26-3	Lokalradio – skatteplikt	167
Oppgave 26-4	Annonser i foreningsblad	167
KAPITTEL 27 ARV OG GAVE		168
Oppgave 27-1	Arv – aksjer – kontinuitet	168
Oppgave 27-2	Arv – bolig – kontinuitet	168
KAPITTEL 28 SKATTEBETALING		169
Oppgave 28-1	Skattebetalingsordningen	169
Oppgave 28-2	Skattebetaling for aksjeselskap	169

DEL 2 LØSNINGER	171
KAPITTEL 1 SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE GENERELT	172
Løsning 1-1 Skattebetalingen	172
Løsning 1-2 Beregning av skatt	172
Løsning 1-3 Lønn og inntekt fra virksomhet	173
Løsning 1-4 Aksjeselskap	174
KAPITTEL 2 SKATTEFORVALTNINGEN	175
Løsning 2-1 Skatteforvaltningens instanser	175
Løsning 2-2 Taushetsplikt	175
Løsning 2-3 Skjønnsfastsettelse	176
Løsning 2-4 Endring i skattemeldingen	176
Løsning 2-5 Klage på skattefastsettelse	176
Løsning 2-6 Tilleggsforskudd	177
Løsning 2-7 Rente og rentegodtgjørelse	177
Løsning 2-8 Forskuddsskatt	177
Løsning 2-9 Klage	178
Løsning 2-10 Frivillig retting	178
Løsning 2-11 Opplysninger til pressen	178
Løsning 2-12 Unnlatt besvarelse av henvendelse fra skattemyndighetene – for sen klage	179
Løsning 2-13 Saksomkostninger – fradrag for utgifter til skatterådgivning	179
Løsning 2-14 Opptreden på vegne av andre	180
Løsning 2-15 Overskredet klagefrist	180
Løsning 2-16 Søksmål mot skattemyndighetene	180
Løsning 2-17 Nye opplysninger under saken	180
Løsning 2-18 Taushetsplikt	181
KAPITTEL 3 RETTSKILDER I SKATTERETTEN	182
Løsning 3-1 Rettskilder	182
Løsning 3-2 Tolkning	182
Løsning 3-3 Tilbakevirkende kraft	183
Løsning 3-4 Tolkning	183
Løsning 3-5 Rettskilder	183
Løsning 3-6 Rettskilder	183
Løsning 3-7 Lovtolkning	184
Løsning 3-8 Juridisk terminologi	185
Løsning 3-9 Rettskilder	186
KAPITTEL 4 INNTEKT AV ARBEID, KAPITAL OG VIRKSOMHET	187
Løsning 4-1 Arbeidsinntekter	187
Løsning 4-2 Arbeidsinntekter	189
Løsning 4-3 Arbeidsinntekter	191
Løsning 4-4 Arbeidsinntekter	192
Løsning 4-5 Arbeidsinntekter	193

16 INNHOLD

Løsning 4-6	Arbeidsinntekter og kapitalinntekter	196
Løsning 4-7	Arbeidsinntekter og kapitalinntekter	197
Løsning 4-8	Arbeidsinntekter og kapitalinntekter	198
Løsning 4-9	Kapitalinntekter	199
Løsning 4-10	Kapitalinntekt eller næringsinntekt	199
KAPITTEL 5	UTTAK	201
Løsning 5-1	Uttak til privat bruk	201
Løsning 5-2	Uttak til privat bruk	202
Løsning 5-3	Uttak til privat bruk	203
Løsning 5-4	Vare brukt som driftsmiddel	205
KAPITTEL 6	FRADRAGSREGLENE – KOSTNAD TIL INNTEKTS ERVERVELSE	207
Løsning 6-1	Unntak fra tilknytningskravet	207
Løsning 6-2	Sammenhengen mellom § 5-1 og § 6-1	207
Løsning 6-3	3 %-regelen	207
Løsning 6-4	Skillet mellom påkostning og vedlikehold	208
KAPITTEL 7	TIDSPUNKT FOR BESKATNING	209
Løsning 7-1	Innvinning	209
Løsning 7-2	Realisasjonsprinsippet	209
Løsning 7-3	Innvinning og tidfesting av utbytte	210
Løsning 7-4	Omgjøring av utbyttebeslutning	211
Løsning 7-5	Tidfesting av usikre og betingede poster	211
KAPITTEL 8	INNTEKTER OG KOSTNADER I NÆRING	213
Løsning 8-1	Driftsinntekter – varehandel	213
Løsning 8-2	Driftsinntekter – tjenesteyting	213
Løsning 8-3	Driftsinntekter – tilvirkningskontrakt	214
Løsning 8-4	Driftsinntekter – tilvirkningskontrakt	215
Løsning 8-5	Driftsinntekter – tilvirkningskontrakt	216
Løsning 8-6	Tap på kundefordringer	217
Løsning 8-7	Tap på kundefordringer	218
Løsning 8-8	Tap på kundefordringer	219
Løsning 8-9	Tap på kundefordringer	219
Løsning 8-10	Tap på kundefordringer	220
Løsning 8-11	Tap på kundefordringer – ny virksomhet	221
Løsning 8-12	Tap på kundefordringer – ny virksomhet	221
Løsning 8-13	Tap på kundefordringer – faktisk tap	222
Løsning 8-14	Tap på utlånsfordringer	223
Løsning 8-15	Tap på utlånsfordringer	224
Løsning 8-16	Avsetning for garanti- og serviceytelser	225
Løsning 8-17	Varebeholdning i handelsbedrift	226
Løsning 8-18	Varebeholdning i handelsbedrift	226

Løsning 8-19	Varebeholdning i handelsbedrift	226
Løsning 8-20	Varebeholdning i handelsbedrift	227
Løsning 8-21	Varebeholdning i handelsbedrift	228
Løsning 8-22	Varebeholdning ved tilvirkning	228
Løsning 8-23	Varebeholdning ved tilvirkning	229
Løsning 8-24	Varebeholdning ved tilvirkning	229
Løsning 8-25	Varebeholdning ved tilvirkning	231
Løsning 8-26	Representasjon – sosiale kostnader	231
Løsning 8-27	Representasjon – sosiale kostnader	232
Løsning 8-28	Sosiale kostnader – bedriftshytte	233
Løsning 8-29	Sosiale kostnader – julebord	234
Løsning 8-30	Kurs mv. for ansatte og kunder	235
Løsning 8-31	Videre- og etterutdanning av ansatte	236
Løsning 8-32	Gaver – reklamekostnader	237
Løsning 8-33	Vedlikehold, påkostninger og nyanskaffelser	237
Løsning 8-34	Vedlikehold, påkostninger og nyanskaffelser	238
Løsning 8-35	Bil som driftsmiddel	238
Løsning 8-36	Valuta – langsiktige poster	239
Løsning 8-37	Valuta – langsiktige poster	240
Løsning 8-38	Valuta – langsiktige poster	241
Løsning 8-39	Valuta – kortsiktige og langsiktige poster	243
Løsning 8-40	Valuta – kortsiktige og langsiktige poster	244
Løsning 8-41	Valuta – kortsiktige poster	245
Løsning 8-42	Valuta – kortsiktige poster	246
Løsning 8-43	Valuta – kortsiktige poster	246
Løsning 8-44	Valuta – terminsikring	247
Løsning 8-45	Valuta – finansielle instrumenter	247
Løsning 8-46	Valuta – finansielle instrumenter	248
Løsning 8-47	Valuta – kjøper- og selgerkurser	249
Løsning 8-48	Finansielle opsjoner	249
Løsning 8-49	Rentebegrensningsregelen	250
Løsning 8-50	Leasing	251
KAPITTEL 9	AVSKRIVNING OG REALISASJON AV DRIFTSMIDLER	253
Løsning 9-1	Avskrivning av datamaskiner	253
Løsning 9-2	Saldoavskrivninger	254
Løsning 9-3	Samlet anskaffelse	254
Løsning 9-4	Leveringstidspunkt	255
Løsning 9-5	Ombygging/omklassifisering	255
Løsning 9-6	Saldoavskrivninger	255
Løsning 9-7	Forretningsverdi (goodwill)	256
Løsning 9-8	Leasing	257
Løsning 9-9	Vedlikehold og påkostning	257
Løsning 9-10	Immateriell rettighet	257
Løsning 9-11	Forskning og utvikling	257
Løsning 9-12	Internettprodukter	258

KAPITTEL 10	REGNSKAP OG SKATT – PERMANENTE OG MIDLERTIDIGE FORSKJELLER	259
	Løsning 10-1	Midlertidige forskjeller
	Løsning 10-2	Midlertidige forskjeller
	Løsning 10-3	Midlertidige og permanente forskjeller
	Løsning 10-4	Midlertidige og permanente forskjeller
	Løsning 10-5	Midlertidige og permanente forskjeller
	Løsning 10-6	Midlertidige og permanente forskjeller
	Løsning 10-7	Midlertidige og permanente forskjeller
	Løsning 10-8	Fra regnskap til skatt
KAPITTEL 11	FORETAKSMODELLEN	271
	Løsning 11-1	Beregning av personinntekt
	Løsning 11-2	Negativ personinntekt
	Løsning 11-3	Beregning av personinntekt
	Løsning 11-4	Avgrensning virksomhet – kapitalinntekt
	Løsning 11-5	Foretaksmodellen – enkel konsulentvirksomhet
	Løsning 11-6	Tjenesteytende virksomhet
	Løsning 11-7	Utleie til AS
	Løsning 11-8	Kapitalinntekter og skjermingsgrunnlag
	Løsning 11-9	Beregning av personinntekt – handelsbedrift
KAPITTEL 12	UNDERSKUDD	278
	Løsning 12-1	Samordning av underskudd og inntekter
	Løsning 12-2	Tilbakeføring av underskudd
	Løsning 12-3	Fremføring av underskudd – opphør av næring
KAPITTEL 13	SELSKAPSRETTLIG INNFØRING	280
	Løsning 13-1	Selskapsbegrepet
	Løsning 13-2	Valg av foretaksform
	Løsning 13-3	Fra enkeltpersonforetak til ansvarlig selskap
KAPITTEL 14	FRITAKSMETODEN	282
	Løsning 14-1	Maksimalt utbytte
	Løsning 14-2	Utbytte etter aksjeloven kapittel 8
	Løsning 14-3	Kapitalforsikring
	Løsning 14-4	Aksjefond
	Løsning 14-5	Utenlandske aksjer
	Løsning 14-6	Salg versus likvidasjon
	Løsning 14-7	Utenlandsk aksjonær
	Løsning 14-8	Investering i utenlandske selskaper
	Løsning 14-9	Kildeskatt
	Løsning 14-10	Nedskrivning overkursfond – utenlandske eiere
	Løsning 14-11	Utenlandsk aksjefond – gevinst
	Løsning 14-12	Utenlandsk aksjefond – utbytte fra norsk selskap

Løsning 14-13	Inngående og utgående utbytte	288
Løsning 14-14	Inngående og utgående utbytte m.m.	290
Løsning 14-15	Inngående og utgående utbytte m.m.	291
Løsning 14-16	3 %-regelen	293
Løsning 14-17	Lovlig utdelt utbytte, skattemessig hjemmehørende m.m.	294
KAPITTEL 15	KONSERNBIDRAG	296
Løsning 15-1	Konsernbidrag	296
Løsning 15-2	Betingelser for konsernbidrag	296
Løsning 15-3	Vilkår for konsernbidrag – fremførbart underskudd	297
Løsning 15-4	Eierkrav for konsernbidrag – uttynning	297
Løsning 15-5	Indirekte eie	298
Løsning 15-6	Krysseie	299
Løsning 15-7	Beregning av konsernbidrag	299
Løsning 15-8	Beregning av konsernbidrag	299
Løsning 15-9	Skattekonsern og avgiftskonsern	300
KAPITTEL 16	AKSJONÆRMODELLEN – UTBYTTE	303
Løsning 16-1	Beskatning av aksjeselskap	303
Løsning 16-2	Beskatning av utbytte	303
Løsning 16-3	Nedsetting av aksjekapital	304
Løsning 16-4	Kapitalnedsettelse og utbytte	304
Løsning 16-5	Likvidasjon av aksjeselskap	305
Løsning 16-6	Likvidasjon av aksjeselskap	305
Løsning 16-7	Tjenesteytende AS	306
Løsning 16-8	Utbytte og realisasjon	308
Løsning 16-9	Ulovlig utbytte	309
Løsning 16-10	Nedsettelse av aksjekapital	309
Løsning 16-11	Salg av aksjer versus likvidasjon	310
Løsning 16-12	Aksjer ervervet til forskjellig tidspunkt	311
KAPITTEL 17	AKSJONÆRMODELLEN – REALISASJON	312
Løsning 17-1	Gevinst/tap ved salg av aksjer – skjerming	312
Løsning 17-2	Realisasjon, utbytte og skjerming	313
Løsning 17-3	Salg av aksjer eller driftsmidler	315
Løsning 17-4	Gevinst- og tapsberegning	315
Løsning 17-5	Kjøp og salg innenfor kalenderåret	316
Løsning 17-6	Utbytte på aksjer eiet over årsskiftet	316
Løsning 17-7	Samordning av inntekter, gevinster og tap	317
KAPITTEL 18	DELTAKERBESKATNING OG DELTAKERMODELLEN	318
Løsning 18-1	Beskatning av deltakere i ansvarlig selskap	318
Løsning 18-2	Godtgjørelse til deltakere i ansvarlig selskap	319
Løsning 18-3	Salg av driftsmiddel	320
Løsning 18-4	Alminnelig inntekt og særskilt godtgjørelse	320

Løsning 18-5	Tjenesteytende virksomhet	321
Løsning 18-6	DA som også eier aksjer	322
Løsning 18-7	Fradragsrett kommandittister	324
Løsning 18-8	Komplementars avsetning for solidaransvar	324
Løsning 18-9	Sameie	324
KAPITTEL 19 SELSKAPSOMDANNING		326
Løsning 19-1	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	326
Løsning 19-2	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	327
Løsning 19-3	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	328
Løsning 19-4	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	329
Løsning 19-5	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	332
Løsning 19-6	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	337
Løsning 19-7	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	338
Løsning 19-8	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	340
Løsning 19-9	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	342
Løsning 19-10	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	344
Løsning 19-11	Omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap	345
Løsning 19-12	Omdanning fra ansvarlig selskap til aksjeselskap	346
Løsning 19-13	Omdanning fra ansvarlig selskap til aksjeselskap	347
KAPITTEL 20 KONSERNINTERNE OVERFØRINGER		349
Løsning 20-1	Konserninterne overføringer	349
Løsning 20-2	Overføring fra morselskap til datterselskap	349
KAPITTEL 21 FUSJON OG FISJON		350
Løsning 21-1	Fusjon	350
Løsning 21-2	Fusjon	351
Løsning 21-3	Fusjon	352
Løsning 21-4	Fusjon	353
Løsning 21-5	Fusjon – underskudd	356
Løsning 21-6	Fusjon	356
Løsning 21-7	Fusjon	358
Løsning 21-8	Fusjon	360
Løsning 21-9	Fisjon	362
Løsning 21-10	Fisjon	362
Løsning 21-11	Fisjon	364
KAPITTEL 22 FORMUESSKATT		365
Løsning 22-1	Ikke-børsnoterte aksjer	365
Løsning 22-2	Ikke-børsnoterte aksjer	365
Løsning 22-3	Nystiftet aksjeselskap eller børsnoterte aksjer	366
Løsning 22-4	Erverv av personlig næringsvirksomhet – goodwill	366
Løsning 22-5	Huskjøp	367

Løsning 22-6	Aksjeutbytte	367
Løsning 22-7	Regnskapsmessige avsetninger	368
Løsning 22-8	Negative og positive saldoer – gevinst- og tapskonto	368
Løsning 22-9	Forskuddsbetaling	369
Løsning 22-10	Formuesbeskatning av virksomhet	369
KAPITTEL 23	GJENNOMSKJÆRING	371
Løsning 23-1	Salg mellom søsterselskaper	371
Løsning 23-2	Grenseoverskridende transaksjoner	371
Løsning 23-3	Sktl. § 13-3	371
Løsning 23-4	Lovfesting av omgåelsesnormen	372
KAPITTEL 24	ARBEIDSGIVERAVGIFT OG FINANSKATT	373
Løsning 24-1	Arbeidsgiveravgift	373
Løsning 24-2	Arbeidsgiveravgift – soner	373
Løsning 24-3	Arbeidsgiveravgift – soner	374
Løsning 24-4	Arbeidsgiveravgift – soner	376
Løsning 24-5	Arbeidsgiveravgift – styreverv og private betalinger	378
Løsning 24-6	Arbeidsgiveravgiftspliktige godtgjørelser	379
KAPITTEL 25	INTERNASJONAL SKATTERETT	380
Løsning 25-1	Ut-/innflytting fra/til Norge	380
Løsning 25-2	Kildeskatt	382
Løsning 25-3	Beskatning av utbytte	383
Løsning 25-4	Fritaksmetode og utenlandsinntekter	383
Løsning 25-5	Emigrasjon – fast bopel	384
Løsning 25-6	Forskudd – emigrasjon	385
Løsning 25-7	Immigrasjon – forskudd	385
Løsning 25-8	Midlertidig arbeidsopphold i Norge	386
Løsning 25-9	Midlertidige arbeidsopphold i Sverige – dekning av reiseutgifter	387
Løsning 25-10	Pensjonsbetalinger til utlandet	387
Løsning 25-11	Midlertidig opphold i utlandet – arbeidsinntekter, prosentligning	388
Løsning 25-12	Utflytting – utbytte	389
Løsning 25-13	Renter til utenlandsk kreditor	389
Løsning 25-14	Royalty til utenlandsk rettighetshaver	391
Løsning 25-15	Utenlandsk skatt	391
Løsning 25-16	Kredit – underskudd i Norge	392
Løsning 25-17	Kredit – konsernbidrag	392
Løsning 25-18	Driftsmiddel som tas ut av Norge	392
Løsning 25-19	Låneopptak ved investering i fast eiendom i utlandet	393
Løsning 25-20	Utenlandsk deltaker i KS	393
Løsning 25-21	Utenlandsk selskaps salg i Norge	394
Løsning 25-22	Utbytte utenlandsk datterselskap	396

22 INNHOLD

Løsning 25-23	Konstruksjonsarbeider på kontinentalsokkelen og fastlandet	397
Løsning 25-24	Utenlandske arbeidstakere på kontinentalsokkelen	399
Løsning 25-25	Leasing fra utenlandsk selskap	400
Løsning 25-26	Utenlandske underentreprenører	401
Løsning 25-27	Arbeid i Polen	402
Løsning 25-28	Aksjegevinster mv. for nordmann i utlandet	402
Løsning 25-29	Internasjonale omorganiseringer	403
Løsning 25-30	Utflytting – holdingselskap	404
Løsning 25-31	Filial i utlandet – kreditfradrag	404
Løsning 25-32	Internprising, exit-skatt og fast driftssted	405
Løsning 25-33	«reelt etablert og driver reell økonomisk aktivitet»	406
Løsning 25-34	PPT og den norske omgåelsesregelen	407
KAPITTEL 26 SKATTEFRIE INSTITUSJONER		408
Løsning 26-1	Idrettslag – drift av kiosk	408
Løsning 26-2	Studentboliger – sommerhotell	409
Løsning 26-3	Lokalradio – skatteplikt	409
Løsning 26-4	Annonser i foreningsblad	410
KAPITTEL 27 ARV OG GAVE		411
Løsning 27-1	Arv – aksjer – kontinuitet	411
Løsning 27-2	Arv – bolig – kontinuitet	411
KAPITTEL 28 SKATTEBETALING		412
Løsning 28-1	Skattebetalingsordningen	412
Løsning 28-2	Skattebetaling for aksjeselskap	412